

EXPLORĂRI URBANE – CALEA MOȘILOR, BUCUREȘTI/ URBAN EXPLORATIONS – CALEA MOȘILOR, BUCHAREST

Anca MITRACHE

Conf. dr. arh. / Assoc. Prof. PhD Arch.

mitracheus.anca@gmail.com

Rezumat

În ultima vreme abandonarea patrimoniului construit urban reprezintă un fenomen acut ce parazitează zone istorice importante din cadrul orașelor europene. Între acestea, Bucureștiul nu este o excepție. Pe fondul reformulărilor și al nuanțarilor politice reducerea treptată a activității economice și închiderea multor servicii locale sau unități comerciale, sau desființarea unor repere în centrul orașului istoric au dus către un aparent vid economic și social local, generator de stagnare și ruină. Mai grav, odată cu aceasta, s-a pierdut un anume caracter identitar al locului, prin dispariția unor elemente de utilitate cotidiană, piese urbane de contact social, mărturii ale unui mod de viață care le-a generat. Lipsa reperelor, a locurilor purtătoare de semnificație accentuează în timp disfuncționalitatea și fenomenele conexe legate de un fond economic precar. De aceea, reactivarea unor astfel de zone prin găsirea unor variante de rezolvare urbană funcțional-viabile - de reconectare a comunității locale cu un fond construit extrem de valoros reprezintă poate una dintre cele mai importante provocări ale perioadei actuale.

Cuvinte cheie: patrimoniu construit, caracter identitar, regenerare urbană

Abstract

The abandonment of urban built heritage has recently become an acute phenomenon that parasites important historical areas within European cities and Bucharest is no exception. Against the backdrop of political reformations and nuances, the gradual reduction of economic activity, the closure of many local services or commercial units, and the disappearance of former landmarks in the centre of the historic city, led to a visible economic and social vacuum, a generator of stagnation and ruin. At the same time, more seriously, a certain identity of the place was lost all along with the disappearance of some aspects of daily use, urban elements generating social interaction and communication, testimonies of a way of life that generated them. In time, the gradual loss of landmarks and meaningful spaces accentuates the dysfunctionality and the phenomena linked to a precarious economic background. The reactivation of such zones and finding appropriate viable – functional solutions of urban planning – reconnecting the local community with a highly valuable construction fund is, perhaps, one of the most important challenges of our times.

Keywords: built heritage, identity, urban regeneration

Calea Moșilor – analiză context

Situată în centrul istoric al capitalei, Calea Moșilor este și astăzi una dintre arterele principale de acces atât spre centrul orașului cât și spre zona comercială a Bucureștiului, Bucur Obor din estul capitalei. Traseul de odinioară al Căii Moșilor ținea din zona Pieței Unirii, Hanul lui Manuc, trecând pe lângă Turnul Bărației și urcând pe lângă Biserica Răzvan și leagă vechiul centru comercial al urbei de zona Târgului din Afară, azi Piața Obor. Specificul acestei artere importante în evoluția orașului a fost dat de caracterul variat al comunităților ce coexistau laolaltă, o lume pestriță ce conviețuia în numele unui numitor comun – comerțul. Mărturie a acelor vremuri se regăsesc și astăzi, clădiri și locuri intrate de-a pururi în memoria colectivă. Ori tocmai această caracteristică aparte apare astăzi neexplorată. Întreruperea tranșantă a traseului fostei Căi a Moșilor de către Bdul I.C.Brătianu în anii 40 – 50 a produs o ruptură a centrului vechi de oraș. Partea de centru ce conține zona Lipscanilor a cunoscut o evoluție favorabilă, în special în ultimii ani, în timp ce, pe partea cealaltă a Bd-ului Brătianu, zona se confruntă încă cu blocaje și spații destructurate.

Calea Moșilor - context analysis

Located in the historical center of the capital, Calea Moșilor is today one of the main access roads to both the city center and Bucharest's commercial area, Bucur Obor, in the eastern part of the capital. The old Route of Calea Moșilor starting from Unirii Square, Manuc's Inn, passing by Bărația Tower and climbing beside the Răzvan Church, linked the old commercial center of the town with an area known as Targul din Afară, today Obor Square. The specificity of this important artery in the evolution of the city was given by a varied character of the communities that coexisted, a diverse world that lived together in the name of a common aim - trade. Testimonies of those times are still found today, buildings and places that have entered into collective memory. This particular feature appears today unexplored. The sudden interruption in the old route of Calea Moșilor caused by the new route of I.C.Brătianu Avenue in the 40s to 50s determined a rupture of the old town center. The historical city center containing Lipscani Street had a favorable evolution, especially in the recent years, while on the other side of the Brătianu Bd., is still facing blockages and deconstructed spaces.

SITE PLAN , SC. 1:1000

REINVENTION OF AN OLD URBAN
TISSUE IN CENTRAL BUCHAREST

CALEA MOȘILOR, 72-86

STUDENT: ȘERBANĂDINA
ARCHITECTURE COORDINATOR: PROF. DR. ARH. MIHAIL DAN COCHETI
STRUCTURE COORDINATOR: VLAD PETRESCU

Patrimoniul construit și premisele unor posibile regenerări urbane

Valoarea cultural-simbolică a clădirilor, a locurilor publice din centrul istoric al Bucureștiului – locuri cu memorie și o anumită valoare asociată în memoria colectivă¹ ar putea furniza un excelent fundal de regenerare urbană a unei zone, astăzi, disfuncționale, și care ocupă o poziție privilegiată, în centrul orașului. Mai mult decât atât, plecând de la principiul pragmatismului, aceeași zonă cu caracter istoric important în dezvoltarea Bucureștiului de altă dată, Calea Moșilor, ar putea deveni teatrul de desfășurare al unor noi ‘reedități’ de activități, servicii și conexiuni care să completeze un fond extrem de valoros, să îl potențeze identitar, restaurându-i importanța cuvenită în cadrul orașului modern.²

Exercițiile de reabilitare a unor amplasamente de structurate situate pe Calea Moșilor, însoțesc imaginar prezentul studiu completând cercetarea care, prin variante de soluție și proiecte studențești, prin propuneri interesante de conversie funcțională, remodelări spațiale și completări ingenioase funcțional, ar putea readuce la viață o parte de oraș, cândva vie și extrem de prezentă în viața cotidiană. Subiectul principal îl reprezintă reinventarea unei artere cu vocație comercială, ce unea Piața Unirii de Piața Târgul Moși sau Piața Târgului Dinafară – Calea Moșilor - un cadru multicultural oferit de un context preponderent comercial și rezidențial totodată, care s-a menținut în perioada premodernă și mare parte din cea modernă (Fig. 1, 2).

1 Majuru, Adrian, „Strada și mahalaua Sfinților” în București. Materiale de Istorie și muzeografie XXIX, Muzeul municipiului București (Ed.), pp. 95-111. Editura Muzeului Municipiului București, 2015

2 Majuru, Adrian, „Editorial” în București. Materiale de Istorie și muzeografie XXIX, Muzeul Municipiului București (Ed.), pp. 5-6. Editura Muzeului Municipiului București, 2015

The built heritage and the premises of possible urban regenerations

The cultural and symbolic value of buildings and of public places in the historical centre of Bucharest - places which contain a certain value imprinted in the collective memory -¹ could provide an excellent backdrop for the urban regeneration of the dysfunctional central areas. Moreover, from a pragmatic point of view, an area with historical significance in the development of Bucharest such as Calea Moșilor, could become the stage for new urban “plays” with activities, services and interactions complementing a extremely valuable urban tissue in order to strengthen its identity and restore its importance in the modern city.²

The present research is complemented by rehabilitation examples focusing on sites located on Calea Moșilor which through various solutions and student projects, through interesting functional transformations, spatial reshaping and ingenious functional modifications, could bring back to life a part of the city which used to be extremely present and active. The main subject is the reinvention of a trade-oriented artery connecting Piața Unirii to Piața Târgul Moși or Piața Târgului Dinafară – Calea Moșilor - a multicultural framework offered by a predominantly commercial and residential context, which was maintained during the premodern period and partially in the modern period. (Fig. 1, 2)

1 Majuru, Adrian, „Strada și mahalaua Sfinților” în București. Materiale de Istorie și muzeografie XXIX, Muzeul municipiului București (Ed.), pp. 95-111. Editura Muzeului Municipiului București, 2015

2 Majuru, Adrian, „Editorial” în București. Materiale de Istorie și muzeografie XXIX, Muzeul Municipiului București (Ed.), pp. 5-6. Editura Muzeului Municipiului București, 2015

Fig. 1 Reinventarea unui țesut urban vechi în centrul Bucureștiului. Proiect de diplomă/
Reinvention of an old urban tissue in central Bucharest, Diploma Project - Stud. arh./Stud. arch Adina Șerban

Valențele sitului între memorie și contemporaneitate

Varietatea soluțiilor posibile ar putea evidenția, de fapt, concluzia că tocmai fragilitatea amplasamentului poate constitui, în realitate cea mai puternică virtute a sa. Compensând caracterul clar și finit de reprezentare simbolică al monumentelor existente, noul propus nu are o calitate fixă, determinată aprioric. Capacitatea și atributele spațiului polivalent propus ofera șansa regăsirii echilibrului în timp, prin ocuparea spațiilor polivalente, prin formulări și reformulări ale modului de utilizare a spațiului, în etape ulterioare, prin participarea activă și implicarea locuitorilor zonei la viața urbei.

The space between memory and contemporaneity

The variety of possible solutions might actually highlight the conclusion that the fragility of the site may, in fact, be its strongest value. Compensating existing monuments with a clear and finite character of symbolic representation, the new proposals are not fixed and resolved. The capacity and attributes of polyvalent space has the chance of finding its equilibrium over time, through changes in the use of space, through active participation and the involvement of the inhabitants in urban life.

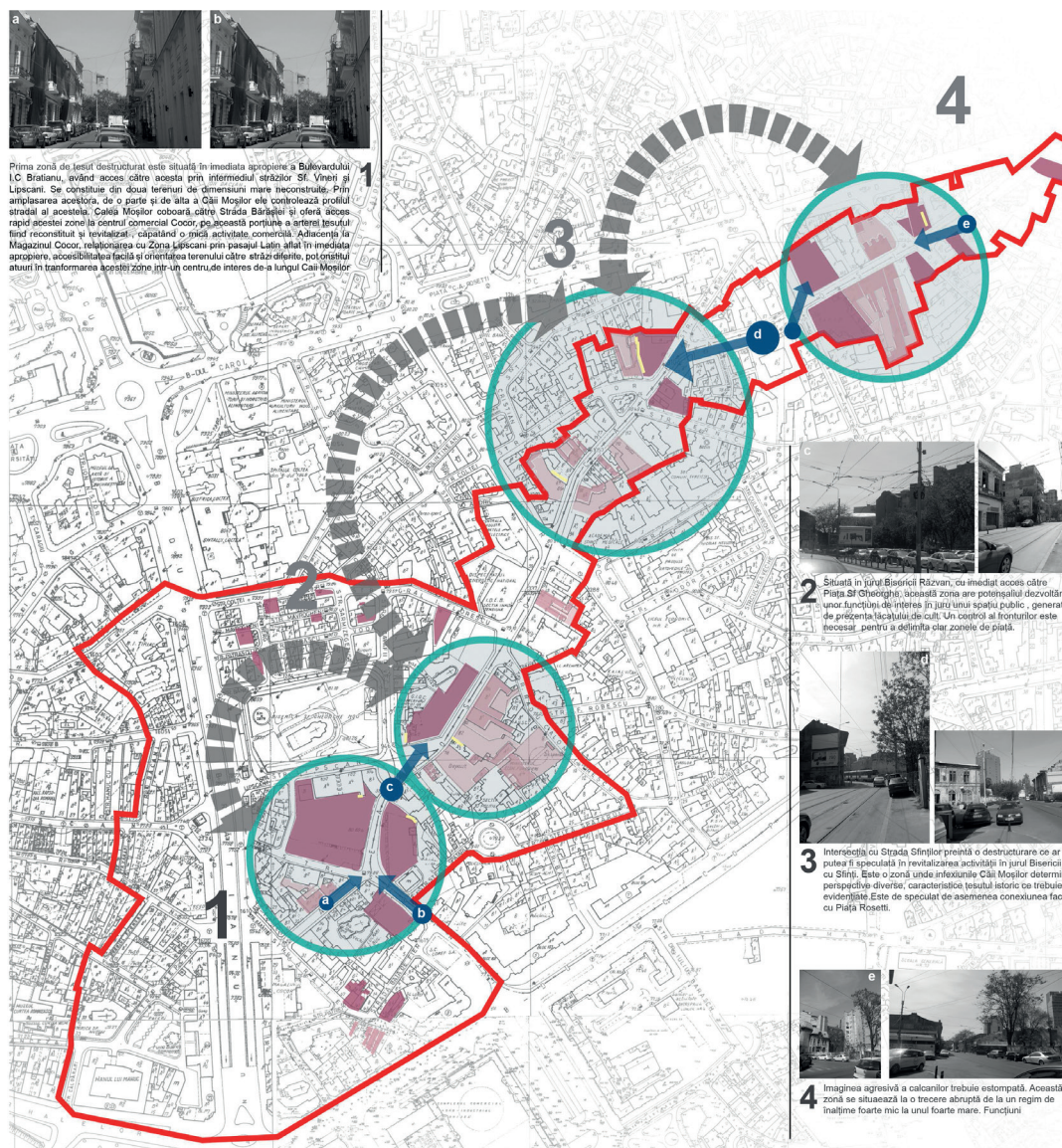

Fig. 2 Hub creativ - Centru al industriilor de creație, Prediplomă / Creative Hub - Centre of Creative Industries, Prediploma project.
Stud.arh. / Stud.arch. Ioana Vrapcea

Orașul, asemeni unui construct spațial, este privit și perceput cu o identitate complexă ce poate fi explorată, cu care poți interacționa la fiecare pas. Asigurarea unei funcționări viabile a propunerilor de proiect cu diversele activități și practici locale nu permit implementarea unui program fix, preconcept, predestinat. Reactivarea spațiului Căii Moșilor ar putea fi asigurată, în condițiile actuale, prin infuzie de capital și conform unui masterplan complex de urbanism, care să rezolve pe de o parte problemele de infrastructura ale orașului, dar și nevoile cotidiene ale utilizatorilor prezenți sau viitori. Pe acest fundament tehnic ar urma să se suprapună una din componentele de bază ale conceptului și anume participarea locuitorilor urbei în revitalizarea fiecărui spațiu. Adaptarea propunerilor de refuncționalizare ia în calcul particularitățile fiecărui spațiu destructurat.

Lectura spațiului urban

Lectura amplasamentului atinge contextul geografic, istoric, politic, contextul cultural-local/regional, contextul funcțional și cerințele esențiale de inhabitare, relația cu vecinătatea și calitatea spațiului existent sau propus.

Mergând mai departe, lectura spațiului, coerența acestuia în ansamblu, este înțeleasă în sensul permiterii diferitelor structuri construite existente – posibil a fi extinse prin propunere, sau refuncționalizate parțial - a fragmentelor de case rămase și a activităților ce încă se mai desfășoară înăuntrul lor, să constituie laolaltă părți ale unui angrenaj urban complex imaginat să reînvie un țesut astăzi, destrămat.

The city as spatial construct, is viewed and perceived as having a complex identity that you can explore with every step that you make. The co-existence of viable project proposals with the various local activities and practices does not allow the implementation of a fixed, predetermined program. The reactivation of Calea Moșilor could only be ensured throughout an important infusion of capital into a complex masterplan scenario which will solve city infrastructure problems on the one hand, but also the daily needs of present and future users. This technical foundation would overlap one of the basic components of the concept, namely the participation of urban residents in the revitalization of each space. The adaptation of the proposals for refunction takes into account the particularities of each destructured space.

Reading urban space

The reading of the site is touching the geographically, historically, politically, the cultural-local / regional context, the functional context and the essential requirements of the habitation, the relationship with the neighbourhood and the quality of the existing or proposed space.

Going forward, the reading of space, its overall consistency, is understood in terms of allowing different existing structures - possibly extended by proposal, or partially refunctionalized - of the remaining fragments of houses and the activities that are still carried out within them are together parts of a complex urban gear imagined to revive an existing disintegrated tissue.

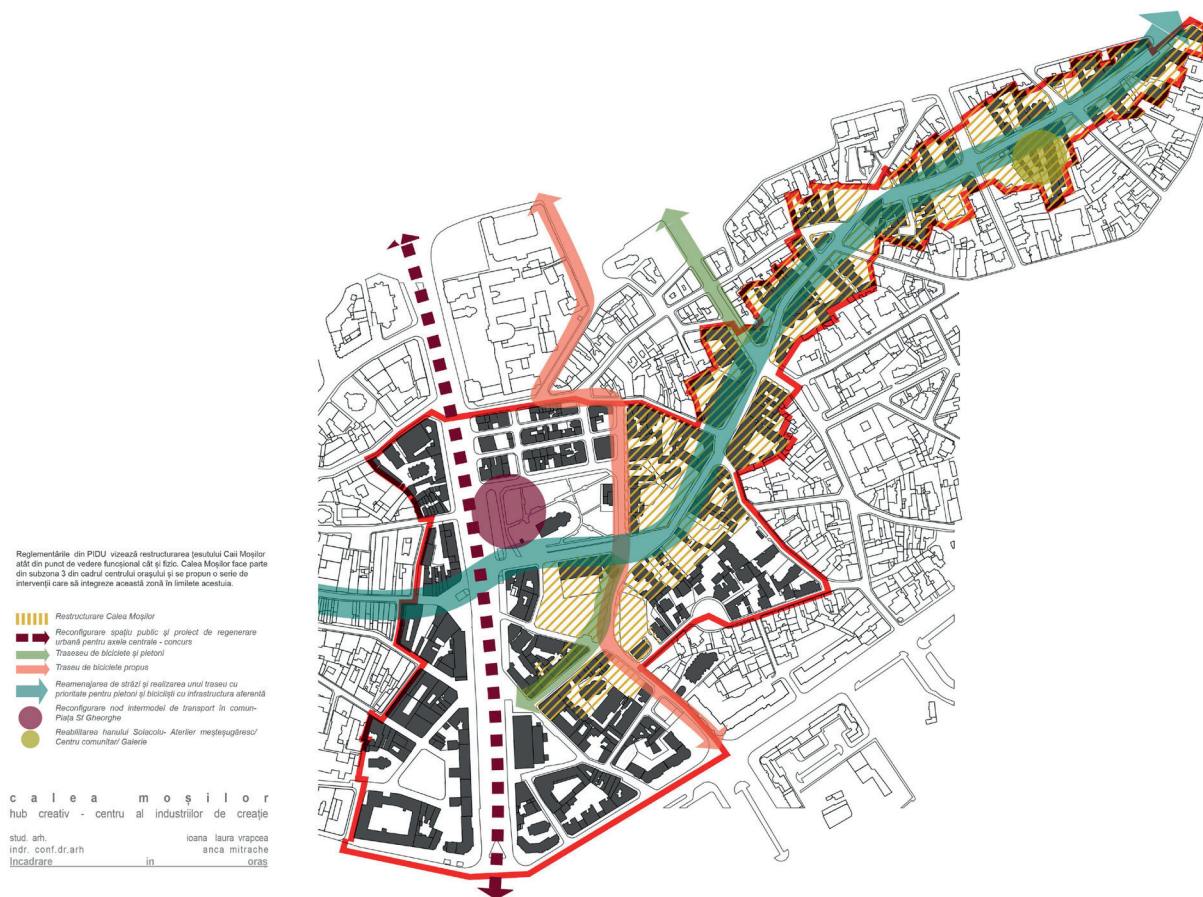

Fig. 3 Hub creativ - Centru al industriilor de creație, Prediplomă/
Creative Hub - Center of Creative Industries, Prediploma project. Stud.arh. /Stud.arch.Ioana Vrapcea

Calea Moșilor reprezintă una dintre cele mai vechi străzi ale Bucureștiului ce se bucură și astăzi de un loc privilegiat în memoria cetățenilor orașului. Parte din stradă, în special cea mai apropiată Pieței Obor, și-a păstrat caracterul de arteră comercială de importanță urbană ce a fost completată și transformată într-o zonă preponderent rezidențială cu magazine la parter, construită în marea sa majoritate în perioada comunistă. Cealaltă parte a Căii Moșilor, cuprinsă între Bulevardul Regina Elisabeta și Piața Unirii, zonă intrinsecă a centrului vechi al capitalei, are un caracter mult mai eterogen, variat, haotic. Straturi de istorie suprapuse stau alăturate, lipite unele peste altele astfel încât pe o distanță relativ scurtă de stradă poți întâlni mărturii arhitecturale ale vremurilor medievale, din perioada interbelică, din perioada comunistă și ale economiei de piață pe care o străbatem. „Trecutul” și „prezentul” laolaltă sunt parte din viața cotidiană a urbei și a locuitorilor săi.³ (Fig. 3)

Analiza spațiului urban

Descifrarea cu precădere a acestei părți de Cale a Moșilor a evidențiat caracterul fragmentat și în continuă schimbare în stransa legătură cu condițiile socio-politice ale vremii. În acest sens, studiul a demarat printr-o colectare de date intuitivă, lectură a spațiului la scări diferite, selectarea detaliilor semnificative, dar și a caracteristicilor spațial volumetrice și de construire. A urmat analiza percepției spațiului studiat mișcându-ne în interiorul sitului la diferite viteze: pe jos sau cu mașina, oprindu-ne în locuri nodale sau mânați de intuiții ale unor posibile propuneri, căutând identificarea unor repere cuprinse în diferite cartografieri, fotografii și mărturii scrise.

3 Majuru, Adrian, „Editorial” în București. Materiale de Istorie și muzeografie XXIX, Muzeul Municipiului București (Ed.), pp. 5-6. Editura Muzeului Municipiului București, 2015

Calea Moșilor is one of the oldest streets of Bucharest and it still has a privileged place in the memory of the city. The part of the street located near Obor Market, has preserved its urban commercial character and importance which has constantly been completed and transformed into a predominantly residential area with shops on the ground floor - mainly built during the communist era. The part of the street located between Regina Elisabeta Boulevard and Piața Unirii, an intrinsic area of the old centre of the capital, has a more heterogeneous and chaotic character. The layers of history overlap and are joined together one on top of each other so that on a relatively short distance you can encounter architectural testimonies of medieval times, the interwar period, the communist period and contemporary traces. „Present” and „past” stand together and are part of everyday life.³ (Fig. 3)

Urban space analysis

Understanding this part of Calea Moșilor has highlighted its fragmented and ever-changing character through intuitive data collection, reading of space on different scales, capturing significant details and site-specific features. The project began with the perceptive analysis of the studied space, moving inside it at different speeds: on foot or by car, stopping in representative places or where possible proposals are identified, looking for the identification of some landmarks contained in different mappings, photos and written testimonies.

3 Majuru, Adrian, „Editorial” în București. Materiale de Istorie și muzeografie XXIX, Muzeul Municipiului București (Ed.), pp. 5-6. Editura Muzeului Municipiului București, 2015

Prezentele planuri cadastrale oferă imaginea curgerii timpului și a evenimentelor ce și-au pus amprenta asupra structurii urbane a străzii și a cartierului.⁴ Un cartier multicultural statuat de-a lungul timpului de vecinătatea comercială a Pieței Unirii, a străzii Lipscanilor, a fostelor hanuri din centrul vechi al urbei de odinioară, de Curtea Domnească. Un cartier ce s-a dezvoltat în timp de-a lungul căii de acces a mărfurilor ce veneau dinspre nord-est, din Moldova sau Dobrogea în centrul orașului, trecând pe lângă Târgul Moșilor din afară – astăzi Piața Obor.⁵

Pentru a putea imagina un concept a fost nevoie inițial să parcurgem o întreagă etapă de documentare. Analiza sitului, cunoașterea elementelor sale caracteristice portretizează o perioadă de timp relevantă: aproape fiecare loc cercetat a suferit modificări, a fost distrus, sau împărțit, ocupat, drenat, traumatizat și totuși a supraviețuit. Rolul arhitecturii în acest scenariu a fost substanțial, deși probabil nu suficient de durabil. Elementele componente ale arhitecturii precum pereții, podeaua, tavanul, fereastra, ușa etc., au fost relevate asemeni unui amalgam de istorie și tehnică de punere în operă a materialului. Privite în detaliu, povești și calități nebănuite ies la lumină. La încheierea lecturii, a interpretării sitului, în urma unei documentări și a unei genealogii a proiectului ar trebui propusă o „intenție”. Urmare a acestora, propunerea ar apărea mult mai firească. (Fig. 4)

The existing cadastral plans show the evolution of time and of events that have left their mark on the urban structure of the street and on the neighbourhood⁴. A multicultural area, moulded over time by the commercial vicinity of Piața Unirii, the Lipscani Street and the inns of the old city centre. A neighbourhood that has developed over time along the commercial routes connecting the north-east - from Moldova or Dobrogea - to the centre of the city passing by Piața Obor.⁵

In order to be able to imagine a concept, we had to initially go through a complex stage of analysis and investigation. The analysis of the site's characteristic features portrays a relevant period of time: almost every place has undergone changes, was destroyed, or divided, drained, traumatized and yet survived. The role of architecture in this scenario was substantial, though probably not crucial enough. The architectural elements such as walls, floors, ceilings, windows, doors etc., are revealed as an amalgam of history and material techniques. By observing in detail, new stories and unpredictable qualities are brought to light. At the end of the study, an "intention" should be proposed following the documentation and genealogy of the project. The proposals seem more natural when being a result of the study. (Fig. 4)

4 Harhoiu, Dana, București, Un oraș între Orient și Occident, București: Editura Simetria, 1997

5 Joja, Constantin, „Despre arhitectura urbană tradițională”, în „Revista Muzeelor și Monumentelor seria Monumente Istorice și de Artă”, nr. 2, pp.7-14, 1980

4 Harhoiu, Dana, București, Un oraș între Orient și Occident, București: Editura Simetria, 1997

5 Joja, Constantin, „Despre arhitectura urbană tradițională”, în „Revista Muzeelor și Monumentelor seria Monumente Istorice și de Artă”, nr. 2, pp.7-14, 1980

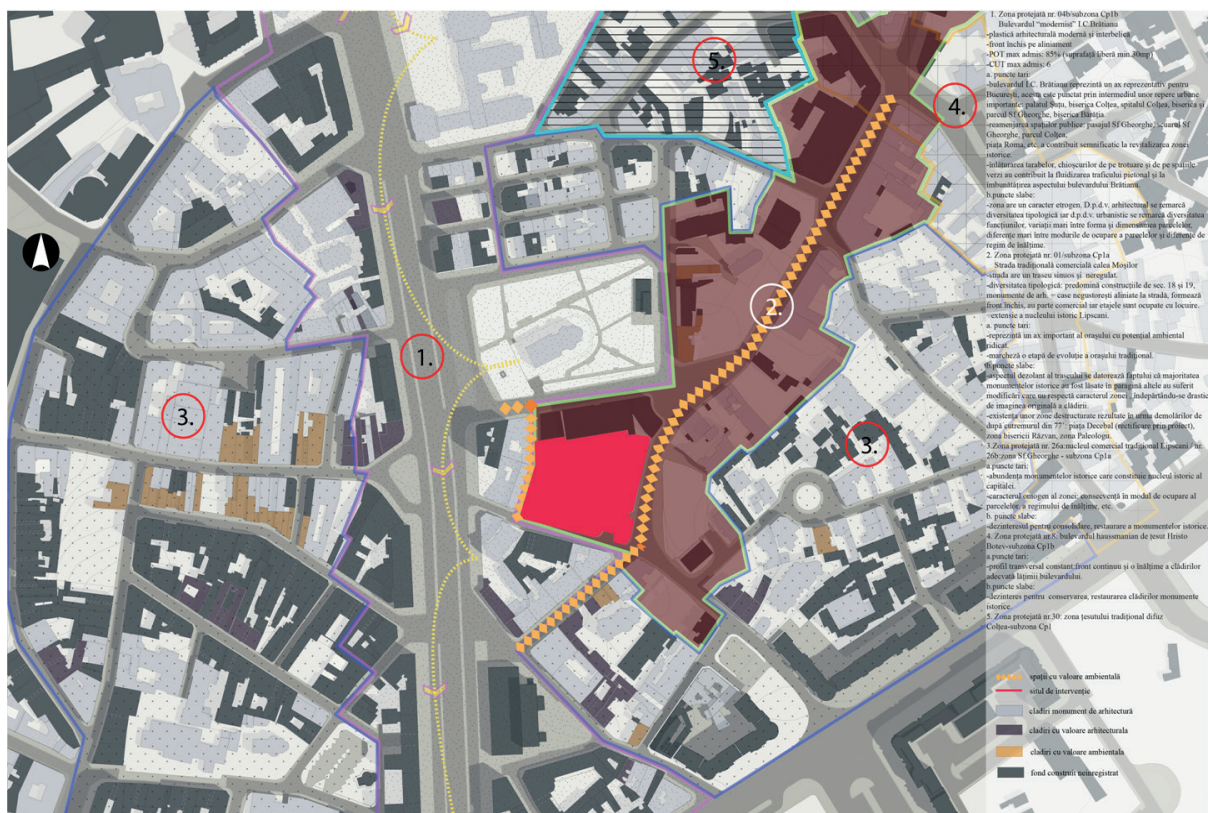

Fig. 4 Club de dans pentru amatori și profesioniști, Zona Sf. Gheorghe, Proiect de diplomă /
 Dance Center for Amateur and Professionals, Sf. Gheorghe Area, Diploma Project.
 Stud. arh./Stud.arch. Ana Tofan

Concretizând demersul conceptual propunerile prezentate au trebuit să țină cont de dimensiunea patrimonială a contextului (fără ca aceasta să fie considerată exclusiv intangibilă) încercând să ofere o calitate nouă în virtutea unei intenții urmărite. Astfel, logica sistematizării teritoriale și peisagere a trebuit să țină cont de reflexia asupra terenului ce se oferă ca loc în așteptarea unei intenționalități, sau ca spațiu potențial de articulare sau de tranziție în interiorul urbei. În tot acest demers au fost urmărite de-a lungul procesului de proiectare și interpretare al viitoarei arhitecturi câteva direcții: utilitatea (funcțiune, formă, confort, utilizare), contextul (în accepțiunea sa de loc, teritoriu, zonă de influență istorică, cultural – cultural-științifică, literar artistică, tehnologică, religioasă, filosofică etc), forma (proporție, geometrie, limbaj, morfologie), construcția (structură, material, mod de punere în operă), semnificația (istorie, tradiție, symbolism), economia (în sensul costurilor, a investiției, buget), și resursele (ecologie, folosirea materialelor locului, energie bioclimatică etc).

După analiză, investigare, mapare, și discuții și conținutarea unei soluții arhitectural-urbane, câteva elemente catalizatoare ale studiului par a fi identificate. Orașul își păstrează vibrația haotică, contrastele ciudate apărute în timp și scara diferită a spațiului ... treptat toate aceste elemente, aparent disparate, par să constituie caracterul variat al arhitecturii. Având în vedere maniera uneori de nestăpânit a intervențiilor societății guvernate de economia de piață, ar merita notat faptul că starea în care se află acum această parte de oraș se datorează situației create într-o perioadă scurtă de timp. Studiul și concluziile sale identifică câteva zone reper pentru oraș, urme încă vii și puncte nodale de agregare socială și comunicare ce pot oferi șansa unui spațiu urban sustenabil, revigorat cu o nouă calitate urbană.

In concretizing the conceptual approach, the presented proposals had to take into account the patrimonial dimension of the context (avoiding to consider it as being intangible) trying to offer a new quality following a clearly formulated intention. Thus, the logic of territorial and landscape systematization should take into account the site as a place expecting to receive an intervention, or as a potential articulation or transition within the city. In all this process, several directions were followed the design and interpretation process of the future architecture: the utility (function, form, comfort, use), the context (in the sense of place, territory, area of historical influence, cultural – scientific, literary artistic, technological, religious, philosophical, etc.), the form (proportion, geometry, language, morphology), construction (structure, material, technique), significance (history, tradition, symbolism), economy (investment, budget) and resources (ecology, use of materials, bioclimatic energy etc.).

After the analysis, investigations, mapping and discussions, and outlining an architectural-urban solution, some catalytic elements of the study seem to be identified. The city maintained its chaotic vibration, the strange contrasts that appeared in time and at different scales. Gradually, all these seemingly disparate elements seemed to coagulate into the diverse character of Bucharest's architecture. Given the tumultuous and sometimes uncontrollable interventions of the market-dominated society, it should be noted that the present state of this part of the city is mainly due to recent activities. The study and its conclusions manage to identify local landmarks, living traces points of social aggregation and communication that can provide the chance for a sustainable urban space, revived with a new urban quality.

Zona Sf. Gheorghe din centrul istoric al Bucureștiului, în adiacența Căii Moșilor, reprezintă o oportunitate pentru dezvoltare durabilă a orașului. Revitalizarea sa ar presupune, firesc, recăpătarea coerenței țesutului urban din punct de vedere arhitectural, urbanistic și economic. În zona Pieței Decebal propunerile ce ar putea constitui variante viabile de revitalizare a zonei și a spațiilor folosite impropriu ar putea include fronturi construite coerent, în armonie cu vecinătățile și conform reglementărilor urbanistice în vigoare și care, la nivel funcțional și de relaționare să ofere programe și funcțiuni atractive. Adresabilitatea unor astfel de spații ar trebui să fie destinată categoriilor sociale active, tinerilor și celor mai puțin tineri, turiștilor, locuitorilor cartierului sau pur și simplu cetățenilor orașului. Unul dintre programele studiate și propuse a fost acela de club, altul de teatru, un altul centru al industriilor creative, și centru de co-working și start up oferit afacerilor de mai mică sau mai mare anvergură. (Fig. 5)

Abordarea programului de club mizează pe efectul pe care acesta îl produce, de “coagulare socială” a locuitorilor unei comunități, în virtutea unei pasiuni comune, în cazul propus: dansul - un limbaj transcultural. Dezvoltarea economică a zonei depinde de atractivitatea acestei dotări urbane pentru competiții de dans, evenimente urbane, sărbători și tradiții locale și internaționale, care poate oferi șansa revitalizării zonei. Toate acestea ar atrage turiști și ar putea permite o variantă inedită de interacțiune cu comunitatea, dar și localnicilor, într-un regim deschis, un tip de activitate și interacțiune alternativă.

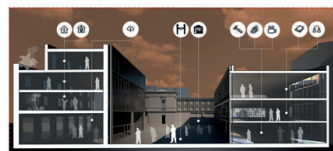
Obiectivul comun al soluțiilor etapizate propuse de dezvoltare strategică a acestei zone vechi de Calea Moșilor este constituit de un ansamblu de intervenții ce adoptă o atitudine responsabilă de gestionare a patrimoniului cultural și istoric al fondului construit, o propunere ce pune conectivitatea, multifuncționalitatea spațiului, și sustenabilitatea intervenției pe primul plan.

Sfântul Gheorghe area, located in the historical centre of Bucharest, in the vicinity of Calea Moșilor, represents an opportunity for a sustainable development of the city. Its restructuring would evidently imply a new coherence of the urban tissue from an architectural, urban and economic point of view. In Piața Decebal area, proposals that could represent viable alternatives for revitalization of improperly used spaces could include coherently built fronts, in harmony with the vicinity and according to the urban planning regulations in force and which, at functional and relational level provide attractive programs and features. Such spaces should address the active social classes, young people, tourists, residents of the neighbourhood or of the town. One of the programs studied and proposed was club, another theater, another center of creative industries, and a co-working and start up center offered to smaller or larger business. (Fig. 5)

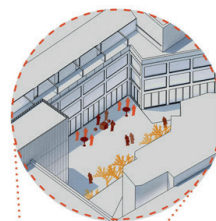
Approaching this function relies on the coagulation effect it produces on the community and residents, by the means of dance - a transcultural language. The economic development of the area depends on the attractiveness of this urban endowment for dance competitions, urban events, local and international holidays and traditions that can give the local community the chance to revitalize the area. All of these can provide tourists with a unique way to interact with the community, but at the same time it can be an instrument also for the locals, as an alternative type of interaction.

The common objective for the strategic development mission of the old central part of Calea Moșilor could be a cumulus of interventions that would adopt a responsible attitude towards the management of cultural and historical built heritage, a proposal that would bring connectivity, multifunctionality of the space, and sustainability at the forefront.

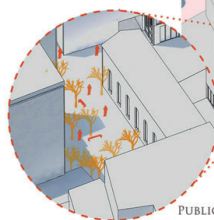
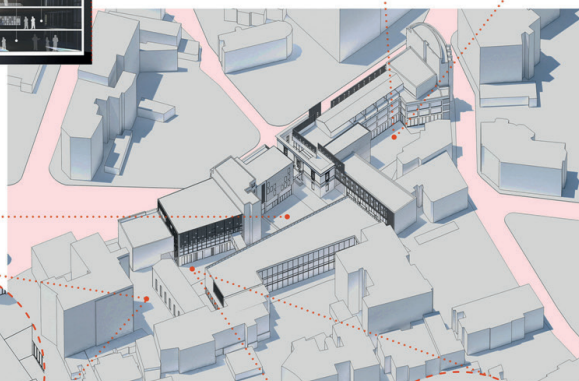
THE CONCEPT

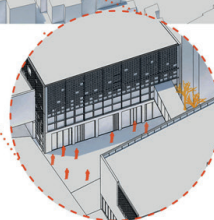
MAIN COURTYARD
PUBLIC CULTURAL ACTIVITIES
ANTIQUITY FAIRS
PUBLIC GATHERINGS
WORKSHOPS

SEMI-PRIVATE COURTYARD
LAISURE ACTIVITIES FOR TENANTS

PUBLIC GARDEN

PUBLIC COURTYARD
CULTURAL ACTIVITIES

REINVENTION OF AN OLD URBAN
TISSUE IN CENTRAL BUCHAREST
CALA MIOJILOR, 72-86

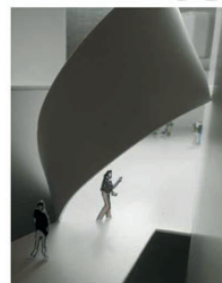
STUDENT: ȘERBANĂDINA
ARCHITECTURE COORDINATOR: PROF. DR. ARH. MIHAIL DAN COCEICI
STRUCTURE COORDINATOR: VLAD PETRESCU

Fig. 5 Reinventarea unui țesut urban vechi în centrul Bucureștiului. Proiect de diplomă/
Reinvention of an old urban tissue in central Bucharest, Diploma project.
Stud. arh./ Stud. arch. Adina Șerban

Studenți arhitecți: Andrada BULAI
Ioana VRAPCEA

03

Proiectul propune o intervenție de amenajare a unui spațiu rezidual situat într-o zonă centrală a Bucureștiului. Acesta implică o responsabilitate majoră, întrucât spațiul public reprezintă un indicator clar al sănătății civice și colective. Am avut o abordare cu profundă conotație simbolică, atrăgând atenția asupra problemelor de dezvoltare exponențială a orașului din ultimă vreme. Dematerializarea orașului în favoarea spațiului verde, oferirea unei identități puternice locului devenind reper pentru trecători, creșterea calității vieții locuitorilor sunt doar câteva aspecte pe care le-am urmărit de-a lungul desfășurării proiectului.

Project purpose is to design a residual space in a central area of Bucharest. This involves a major responsibility because public space is a clear indicator of the civic and collective health. We had an approach, with symbolic connotation, that highlights the problem of exponential growth of the city, nowadays. The dematerialization of the city in the favor of green space, providing a strong identity to the place, increasing the quality of life for the residents are just a few things that we followed during the project.

a. Machetă	b. Machetă
c. Perspectivă	d. Perspectivă
e. Schiță	f. Schiță
g. Perspectivă	

67

Fig. 6 Jurnal de Proiect an II / *Project Diary, Second Year Project*, pp. 66-67, Ed. Universitară Ion Mincu București, Coord. A. Mitrache
Stud arh./ *Stud arh.* Andrada Bulai, Ioana Vrapcea

Alte variante studiate, prezentate în continuare, au încercat să sublinieze calitățile contrastante ale amplasamentului. Elementul cheie pe parcursul analizei și a stabilirii țințelor a fost acela de promovare a spațiilor publice și a „oazelor verzi” într-un oraș în care dezvoltarea actuală blochează sau distruge acest tip de spațiu. Astfel, soluțiile răspund prin integrarea în propuneri a cât mai multor programe complexe ce activează spațiul public între nou și vechi, la parter și pe etaje, în spațiul interior sau în cel exterior clădirilor. (Fig. 6)

Alte soluții propuse au o atitudine arhitecturală mai protectoare, încercând să potențeze valențe arhitecturale ale unor clădiri existente și construind la propriu sau reconstituind spații de inspirație istorică ce oferă coerență spațial-urbană și redobândind o nouă calitate. Toate acestea se oferă publicului, trecătorului, localnicului sau turistului pe Calea Moșilor într-o încercare de a integra dotări și spații publice cu un tip nou de locuire încă existentă în zonă, și demonstrând un scenariu posibil de recâștigare a unui teritoriu valoros de oraș. (Fig. 7)

Un alt tip de abordare s-a concentrat asupra tranziției între spațiul public și cel privat folosind spații de tip curți semi-private ce pot conlucra în vederea accesului către diverse funcțiuni și oferind scurtături de acces dintr-o parte de stradă către alta.

Ideea promovării de spații publice în alte variante au condus către soluții ce presupun terase publice sau semipublice la parter, spații multifuncționale în curți sau pe terase. Aceste spații oferă comunității, dar și locuitorilor orașului în general, suprafețe polivalente în aceeași metri pătrați construiți, dovedind o dată în plus rentabilitatea intervenției arhitecturale atât din punct de vedere financiar, și semnificativă din punct de vedere social și identitar. În felul acesta condițiile actuale accentuate de neglijență și nepăsare coroborate cu tendința de dezvoltare actuală pot constitui germenii viitoarei schimbări. Impunerea programatică a unor posibile funcțiuni polivalente, ce iau în calcul

Other proposals tried to highlight the contrasting qualities of the site. The key element of analysis in order to set the targets of the intervention was to promote public spaces in a city where current development slows down or prevents the appearance of this type of space. Thus, the solutions respond by integrating complex programs which activate the public space between new and old, on the ground floor and high from the street level, in the interior space as well as outside the buildings. (Fig. 6)

Other solutions had a more protective architectural attitude, attempting to enhance the architectural value of existing buildings by introducing new spaces or reconstructing spaces of historical inspiration that can provide coherence and quality to the urban tissue. All of these are directed to the public - locals or tourists - in an attempt to integrate facilities and public spaces with a new type of dwelling on one hand, and on the other, to regain a valuable, rediscovered urban area. (Fig. 7)

Another type of approach has focused on the transition between public and private space using private courtyards that can work together to access various functions and provide shortcuts from one side of the street to the other.

By taking the idea of promoting public spaces to the next level, other options have proposed solutions that involve public or semi-public terraces on the ground floor, multifunctional spaces in yards or on terraces. These spaces provide the community with multi-functional areas inside the same built space, proving once again the profitability of architectural intervention - both financially and socially - and its relevance. In this way, the present neglect of the area corroborated with the current development trend can become the source of change in the future. The programmatic proposal of possible functions that take into account local elements of identity but leave room for the coworking or start-up spaces that would be taken over by the local community could give rise to the necessary complexity. By combi-

elementele de identitate locală, și lasă loc spațiilor de tip co-working sau start-up atât de necesare comunității locale. Asocierea spațiilor comerciale cu dotări publice și spații rezidențiale pot genera poli de atractivitate pentru oraș, conectivitate și interacțiune socială, și odată cu acestea, mecanisme economice vitale.(Fig. 8)

Concluzii

Analiza urbană a acestei părți de Calea Moșilor și a posibilei evoluții s-a dovedit a fi o ocazie exemplară pentru o astfel de abordare. Caracterul său ambiguu și extrem de variat pare că ar avea nevoie de curiozitatea și îndrăzneală, ineditul unor propuneri tehnice specifice de arhitectură și strategie urbană care să recâștige în favoarea orașului un teritoriu ce pare astăzi pierdut.

Dacă orașul este asemeni unui joc negociat între un număr de jucători (developeri, proiectanți, urbanisti, arhitecți, administrație, politic) atunci exemplele și propunerile prezentate se doresc o explorare a modului în care acest joc ar fi întrerupt și repornit într-o cheie umanistă. Iar dacă ne imaginăm orașul asemeni unui trunchi, atunci pare ca modelele și exemplele prezentate anterior, au jupuit coaja, acel strat invizibil multora, și au privit înăuntru. Dacă orașul se aseamănă unei case, plină de poveștile trecutului, atunci artefactele regăsite în propuneri sunt asemenea jucăriilor vechi descoperite în pod ce transformă imaginația în realitate. Toate acestea vorbesc despre un fragment de oraș, Calea Moșilor ce ar putea fi imaginat asemeni unui organism ce se readaptează constant la condiții, animându-se prin evenimente și spații vii, un loc ce păstrează un sens al stabilității, și al identității locale. ⁶

ning retail space with public amenities and residential spaces, urban attraction points can be generated, which lead to more connectivity and social interaction, as well as to vital economic mechanisms.(Fig. 8)

Conclusions

The urban analysis of this part of Calea Moșilor and its possible evolution has proven to be an exemplary occasion for such an approach. Its ambiguous and extremely diverse character seems to require curiosity and boldness, the novelty of specific technical architecture and urban strategy proposals in order to regain a territory lost to the city.

If the city is like a game negotiated between a number of players (developers, designers, urbanists, architects, administration, politicians), then the examples and proposals presented are an exploration of how this game would be interrupted and restarted in a humanist key. And if we imagine the city as a trunk, then it seems that the patterns and examples presented above have skinned the shell, that invisible layer to many, and they looked inside. If the city resembles a house full of stories of the past, then the objects found in the proposals are like old toys uncovered in the attic that transforms imagination into reality. All of this speaks of a fragment of the city, the Calea Mosilor that could be imagined as a body that constantly adapts itself to conditions, animated by events and living spaces, a place that retains a sense of stability and local identity.⁶

⁶ Braudel, Fernand. *Jocurile schimbului*. Bucuresti: Editura Meridian, 1993

⁶ Braudel, Fernand. *Jocurile schimbului*. Bucuresti: Editura Meridian, 1993

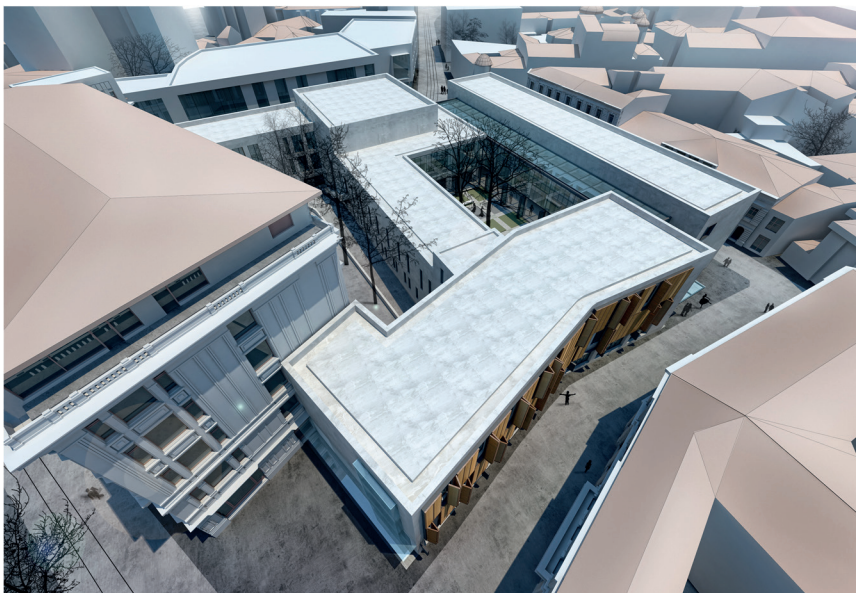

Fig. 7,8 Club de dans pentru amatori și profesioniști, Zona Sf. Gheorghe, Proiect de diplomă/
Dance Center for Amateurs and Professionals, Sf. Gheorghe Area, Diploma Project
Stud.arh./Stud.arch. Ana Tofan

Bibliografie / Bibliography

- BRAUDEL, Fernand. Jocurile schimbului. Bucuresti: Editura Meridian, 1993
- CHOAY, Francoise. Alegoria Patrimoniului. București: Editura Simetria, 1998
- HARHOIU, Dana, București, Un oraș între Orient și Occident, București: Editura Simetria, 1997
- JOJA, Constantin, „Despre arhitectura urbană tradițională”, în „Revista Muzeelor și Monumentelor seria Monumente Istorice și de Artă”, nr. 2, pp.7-14, 1980
- MAJURU, Adrian, „Strada și mahalaua Sfinților” în București. Materiale de Istorie si muzeografie XXIX, Muzeul municipiului București(Ed.), pp. 95-111. Editura Muzeului Municipiului București, 2015
- MAJURU, Adrian, „Editorial” în București. Materiale de Istorie si muzeografie XXIX, Muzeul Municipiului București(Ed.), pp. 5-6. Editura Muzeului Municipiului București, 2015